

Linaria alpina

Foto: Gert Hoek

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam is *Linaria alpina*. De geslachtsnaam *Linaria* is afgeleid van het Latijnse woord *linum*, wat 'vlas' betekent, vanwege de gelijkenis van de bladeren van sommige soorten met die van vlas. De soortnaam *alpina* is afgeleid van het Latijnse *alpinus*, wat 'van de Alpen' of 'uit de bergen' betekent, wat direct verwijst naar de natuurlijke habitat van de plant in het hooggebergte. De Nederlandse volksnaam is Alpenleeuwenbek.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Lamiales*
- Familie: *Plantaginaceae* (Weegbreefamilie)
- Geslacht: *Linaria*
- Soort: *Linaria alpina*

Synoniemen

Een aantal heterotypische synoniemen en botanische variaties zijn bekend, waaronder *Linaria alpina* subsp. *aciculifolia*, *Linaria alpina* var. *angustifolia*, en *Linaria benearnensis*. Echter, *Linaria alpina* (L.) Mill. wordt tegenwoordig algemeen geaccepteerd als de geldige naam voor de soort.

Variëteiten en cultivars

De meest voorkomende en geaccepteerde ondersoort is *Linaria alpina* subsp. *alpina*. Er zijn geen breed erkende of wijdverbreide cultivars van *Linaria alpina* in de handel, aangezien de plant vaak als een wilde, kortlevende vaste of tweejarige rotsplant wordt gewaardeerd vanwege zijn natuurlijke charme.

Familie

Linaria alpina behoort tot de familie *Plantaginaceae*, oftewel de Weegbreefamilie. Historisch gezien werd het geslacht *Linaria* vaak ingedeeld bij de familie *Scrophulariaceae* (Helmkruidfamilie), maar recente fylogenetische studies hebben geleid tot de herindeling naar de *Plantaginaceae*.

Hoogte

Dit is een laagblijvende, kruipende of kussenachtige plant. De hoogte van *Linaria alpina* is doorgaans zeer gering, variërend tussen 5 en 20 centimeter. In de rotstuin blijft de plant vaak compacter, meestal rond de 5 tot 10 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen zijn opvallend en kleurrijk, typisch violetblauw tot paars, met een contrasterende, helder oranje of soms gele keel (de uitstulping of lip van de bloem). Er bestaan ook vormen waarbij de keel van de bloem paars is.

Bladkleur

De bladeren zijn smal, lancetvormig en hebben een opvallende blauwgroene tot grijsblauwe kleur. Ze zijn vaak vlezig en gerangschikt in kransen langs de stengel, wat de plant helpt vocht vast te houden in de droge rotsachtige omstandigheden.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Linaria alpina* strekt zich uit over de zomer en vroege herfst. De plant bloeit typisch van juni of juli tot en met september. Omdat het vaak een tweejarige plant is, vindt de bloei in het tweede jaar plaats.

Standplaats

De Alpenleeuwenbek is een echte rotsplant die een zonnige standplaats vereist. De grond moet zeer goed gedraineerd en stening zijn, bij voorkeur kalkhoudend (neutraal tot basisch) en matig voedselarm. Hij gedijt van nature in morenen en rotsspleten.

Herkomst

Linaria alpina is inheems in de bergketens van Zuid- en Midden-Europa, waaronder de Alpen, Pyreneeën, Apennijnen, Jura en de Balkan. De plant wordt gevonden op grote hoogten, meestal tussen de 1500 en 3000 meter boven zeeniveau.

Soort gewas

De Alpenleeuwenbek is een kruidachtige plant die doorgaans als tweejarig of kortlevend vast gewas wordt beschouwd. Het kan dichte zoden vormen door kruipende, niet-wortelende scheuten en wordt vaak als bodembedekker of rotsplant gebruikt.

Vermeerderingswijze

De plant kan gemakkelijk worden vermeerderd door zaad. *Linaria alpina* staat erom bekend dat het zich onder de juiste omstandigheden, met name in rotstuinen met open grind, gemakkelijk uitzaait. Vermeerdering via stekken of deling is minder gebruikelijk.

Klimaatzone

Als alpine plant is *Linaria alpina* zeer winterhard en verdraagt het temperaturen tot -30 graden Celsius, wat overeenkomt met USDA winterhardheidszone 4 tot 8. De plant gedijt in een klimaat met koude winters en koele tot gematigde zomers.

Insecten

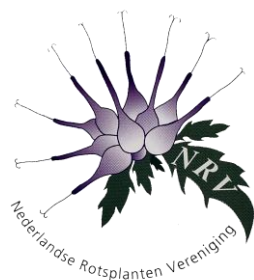
De bloemen van *Linaria alpina* worden, net als andere Leeuwenbek-soorten, bestoven door insecten, voornamelijk hommels en andere langtongige bijen, die de nectar in de spoor van de bloem kunnen bereiken. De plant kan een waardevolle nectarbron zijn in zijn hooggelegen habitat.

Bronvermelding

<https://www.worldfloraonline.org/taxon/wfo-0000445674>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:802928-1>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Alpenleeuwenbek>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Linaria</i> van <i>linum</i> (vlas), <i>alpina</i> van <i>alpinus</i> (van de Alpen/bergen), Nederlandse naam Alpenleeuwenbek.
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Lamiales</i> , Familie: <i>Plantaginaceae</i> , Geslacht: <i>Linaria</i> , Soort: <i>Linaria alpina</i>
Synoniemen	<i>Linaria alpinum</i> var. <i>angustifolia</i> , <i>Linaria benearnensis</i>
Variëteiten en cultivars	<i>Linaria alpina</i> subsp. <i>alpina</i> (meest voorkomend)
Familie	<i>Plantaginaceae</i> (Weegbreeffamilie)
Hoogte	5 tot 20 centimeter
Bloemkleur	Violetblauw tot paars met een contrasterende oranje (soms gele) keel
Bladkleur	Blauwgroen tot grijsblauw
Bloeiperiode	Juni/juli tot en met september
Standplaats	Volle zon, zeer goed gedraineerde, stenige, kalkhoudende en matig voedselarme grond
Herkomst	Alpen, Pyreneeën en andere bergketens van Zuid- en Midden-Europa (1500 tot 3000 meter)
Soort gewas	Kruidachtige, tweejarige of kortlevende vaste plant
Vermeerderingswijze	Zaad (zaait gemakkelijk uit onder de juiste omstandigheden)
Klimaatzone	USDA winterhardheidszone 4 tot 8
Insecten	Bestuiving door hommels en andere langtongige bijen